

Monumentnummer*: 522570

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82760/58

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bad Nieuweschans Oldambt Groningen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nieuweschans C 2513

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige MARECHAUSSEKAZERNE, bestaande uit een kantoor met twee woningen en drie aangebouwde BERGINGEN, gebouwd in 1918. Het in Interbellum-architectuur opgetrokken pand is in 1969 intern verbouwd. De berging midden aan de achtergevel is toen gewijzigd in een garage. Tevens werden er in 1970 nog een vrijstaande garage en een dienstwoning bijgebouwd, die buiten de bescherming van rijkswege vallen. In de loop der tijd zijn de gemetselde schoorstenen en de houten vensterluiken van het pand verdwenen.

Sinds 1992, na het openstellen van de Nederlands-Duitse grens, is de marechaussee vertrokken en is het pand als kantoor in gebruik en aangepast aan deze functie. Ondanks al deze wijzigingen is het aanzien van het gebouw nauwelijks aangetast.

Het pand is beeldbepalend gelegen aan de Molenstraat, net binnen het beschermde gezicht van Nieuweschans. Een in rood-bruine baksteen gemetselde, in hoogte verspringende ERFSCHEIDING, gedekt met een ezelsrug scheidt de ondiepe voortuin van de openbare weg. Twee gemetselde pijlers op vierkante grondslag en gedekt met een ezelsrug, markeren de doorgang naar de hoofdentree van het gebouw.

Omschrijving

Voormalige MARECHAUSSEKAZERNE opgetrokken in staand verband in een rood-bruine baksteen op een trasraam van gesinterde klinkers afgezet met een rollaag. Het pand bestaat uit een twee bouwlagen hoog gedeelte met aan beide zijden een één bouwlaag

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hoge zijvleugel. Het samengestelde dak, gedekt met een rode opnieuw verbeterde Hollandse pan, heeft een goot op klossen. Onder de goot een fries van decoratief metselwerk. In het dakvlak van beide zijvleugels aan iedere zijde een dakkapel bekleed met schubvormige leien onder een lessenaarsdak. De vier kapellen aan de oost-, noord- en zuidzijde hebben een dubbel venster met roedenverdeling; de twee aan de westzijde een (vernieuwd) venster. De gevels worden geleed door enkelvoudige of samengestelde staande vensters met bovenlicht met roedenverdeling en natuurstenen onderdorpel.

In de voorgevel (oost) van iets risalerende twee bouwlagen hoge deel met wolfdak met strakke windveren, de hoofdentree. De hoofdentree bevindt zich in een gemetselde portiek onder een latei van natuursteen met twee aanzetstenen, en bestaat uit een (vernieuwde) deur onder een bovenlicht. Voor de deur een gemetselde stoep met geel betegeld bordes. Aan weerszijden van de entree een driedelig staand venster met vierruits bovenlichten onder een strek. Op de verdieping twee driedelige vensters met vierruits bovenlichten en een H-venster met achtruits bovenlicht, alle met strek. In de topgevel een vierdelig staand venster met roedenverdeling en strek; aan weerszijde een natuurstenen gevelsteen met in de linker: Koninklijke en in de rechter: Marechaussee.

In de voorgevel (oost) van elk van beide zijvleugels twee dubbele staande vensters met vierruits bovenlichten en strek, en een hoekportiek met gemetselde hoekpijler onder twee natuurstenen lateien met aanzetstenen. In de portiek een (vernieuwde) deur onder een bovenlicht met roedenverdeling en strek, en een gemetselde stoep met geel betegeld bordes en zijmuurtje met ezelsrug.

In de beide zijgevels (noord en zuid) drie staande zesruitsvensters en een dubbel H-venster met vierruits bovenlichten, alle met strek. In de noordgevel tevens een tweeruits keldervenster met rollaag in een koekoek met ijzeren rooster.

In de achtergevel (west) van elk van beide zijvleugels een driedelig venster met vierruits bovenlichten onder een strek en een liggend venster (niet origineel).

In de achtergevel van het twee bouwlagen hoge deel drie dubbele H-vensters met vierruits bovenlichten, een dubbel liggend venster met diefijzers, een liggend venster met roedenverdeling en in de topgevel een (vernieuwd) staand venster tussen twee zijlichten (oorspronkelijke met roedenverdeling), alle onder een strek.

Aan de achtergevel van beide zijvleugels een aangebouwde BERGING onder een aangekapt dak met wolfeind, strakke windveren en goot op klossen. In de berging links achter, aan de noordzijde een wc venster met rollaag en een vierruits schuurvenster met rollaag; aan de westzijde een vierruits schuurvenster met rollaag; aan de zuidzijde twee (vernieuwde) deuren met rollaag. In berging rechts achter, aan de zuidzijde een wc venster met rollaag en een later dichtgezet schuurvenster met rollaag; aan de westzijde een (vernieuwd) schuurvenster met rollaag; aan de noordzijde twee (vernieuwde) deuren met rollaag.

De aan de achtergevel van het twee bouwlagen hoge deel later in een garage gewijzigde berging is van ondergeschikt belang.

Waardering

Voormalige marechaussekazerne met erfscheiding van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een klein type marechausseekazerne uit 1918

- vanwege de sobere, doch verzorgde Interbellum vormgeving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur
- als herinnering aan Nieuweschans als grensplaats
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Molenstraat

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Handel en kantoor

Dienstwoning(K)

Functie

Kazerne

Kantoorgebouw

Dienstwoning(K4)